

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Secția a doua

CAUZA KJARTAN ÁSMUNDSSON ÎMPOTRIVA ISLANDEI

(Cererea nr. 60669/00)

Hotărâre

Strasbourg

12 octombrie 2004

Definitivă

30/03/2005

În cauza Kjartan Asmundsson împotriva Islandei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), reunită într-o cameră compusă din J.-P. Costa, *președinte*, A. B. Baka, K. Jungwiert, V. B. Butkevych, W. Thomassen, M. Ugrekhelidze, *judcători*, David Thor Bjorgvinsson, *judcător ad-hoc* și S. Dolle, *grefier de secție*,

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 14 septembrie 2004,
pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 60669/00 îndreptată împotriva Republicii Islanda, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Kjartan Ásmundsson („reclamantul”), a sesizat Curtea la 31 mai 2000, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („convenția”).

2. Reclamantul este reprezentat de Liljia Jonasdottir, avocat din Reykjavik. Guvernul islandez („Guvernul”) este reprezentat de agentul guvernamental, Björg Thorarensen.

3. Reclamantul se plânge în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1, separat și coroborat cu art. 14 din convenție, de o decizie adoptată în temeiul unei noi legislații de suspendare a plății pensiei de invaliditate pe care o primea de la Fondul de pensii al marinarilor, de aproximativ douăzeci de ani, în urma unui accident de muncă survenit la bordul unui trauler în 1978.

4. Cererea a fost repartizată secției a doua a Curții (art. 52 § 1 din regulament).

5. La 1 noiembrie 2001, Curtea a modificat componența secțiilor sale (art. 25 § 1 din regulament). Prezenta cerere a fost repartizată celei de-a doua secții astfel modificate (Art. 52

§ 1). În cadrul acesteia, a fost constituită, conform art. 26 § 1 din regulament, camera însărcinată cu examinarea cauzei (art. 27 § 1 din convenție) .

6. Prin decizia din 28 ianuarie 2003, camera a declarat cererea admisibilă.

7. Atât reclamantul cât și Guvernul au depus observații scrise cu privire la fondul cauzei (art. 59 § 1 din regulament). Deoarece, după consultarea părților, camera a decis că nu era necesară organizarea unei ședințe destinate examinării fondului cauzei (art. 59 § 3 *in fine* din regulament), fiecare parte a prezentat comentarii scrise asupra observațiilor celeilalte părți. În urma recuzării lui Gaukur Jörundsson, judecător ales să reprezinte Islanda (art. 28 din regulament), Guvernul l-a desemnat pe David Thór Björgvinsson judecător *ad-hoc* (art. 27 § 2 din convenție și art. 29 § 1 din regulament).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

8. Reclamantul s-a născut în 1949 și locuiește în Reykjavik.

În 1969, la vârsta de 20 de ani, el a absolvit cursurile de ofițeri de marină la Colegiul islandez de marină și a început profesia de marinar. A profesat până în 1978, an în care a suferit un grav accident de muncă la bordul unui trauler. Un obiect de piatră de 200 kg i-a căzut pe piciorul drept zdrobindu-i glezna. A fost nevoit să renunțe la slujba de marinar. Incapacitatea lui a fost evaluată la 100%, ceea ce îi dădea dreptul la o pensie de invaliditate din partea Fondului de pensii al marinarilor („Fondul de pensii”) la care cotizase cu intermitență în perioada 1969-1981. Această evaluare s-a făcut după criteriile prevăzute la art. 13 alin. (4) din Legea privind fondul de pensii al marinarilor emisă în 1974, care prevedea în special că solicitantul trebuia să se afle în imposibilitatea de a-și îndeplini atribuțiile pe care le avea înainte de a surveni incapacitatea, că taxele plătite către Fond aveau scopul de a-l asigura împotriva acestui risc și că solicitantul acuza pierderea permanentă a capacității de muncă (de cel puțin 35%)

Reclamantul s-a prezentat în mod regulat la un medic autorizat de Fondul de pensii, care a evaluat de fiecare dată la 100% incapacitatea sa de presta aceeași activitatea ca înainte.

9. În urma accidentului, reclamantul a fost angajat în calitate de funcționar la o companie de transporturi, Samskip Ltd, unde ocupă în prezent funcția de șef al Serviciului Reclamații.

A. Amendamente legislative ce au condus la pierderea de către reclamant a dreptului la pensia de invaliditate

10. În 1992, Legea nr. 49/1974 a fost amendată prin art. 5 și 8 din Legea nr. 44/1992, prin care se modificau în mod substanțial criteriile de evaluare privind incapacitatea de muncă prin aceea că această evaluare se baza acum pe incapacitatea destinatarului Fondului de pensii de a presta nu doar aceeași activitate ca cea desfășurată anterior, ci orice tip de muncă. Noile dispoziții au fost promulgate la inițiativa Fondului de pensii, din cauza dificultăților financiare [în urma unui audit, Fondul a raportat la începutul anului 1990 un deficit de cel puțin 20 miliarde de coroane islandeze (ISK)]. Fondul de pensii a aplicat noile dispoziții nu numai în cazul persoanelor care au solicitat pensie de invaliditate după data intrării în vigoare a noii legi, ci și celor care primeau deja o pensie de invaliditate la acea dată.

11. Conform unei dispoziții tranzitorii conținute în art. 5, modificarea adusă astfel criteriilor de referință nu trebuia aplicată în primii cinci ani de la intrarea în vigoare a legii din 1992 în cazul unei persoane care, înainte de acea dată, primea deja pensie de invaliditate.

12. În baza noilor dispoziții, un medic autorizat de Fondul de pensii a făcut o nouă evaluare a dizabilității reclamantului concluzionând că pierderea capacității de a presta o activitate de orice fel era de 25%, aceasta neatingând minimul impus de 35%. În consecință,

începând cu 1 iulie 1997, Fondul de pensii a încetat plata către reclamant a pensiei de invaliditate și a alocațiilor pentru copii de care aceasta era însoțită, pe care destinatarul le primea fără întrerupere de aproximativ douăzeci de ani de la data la care survenise accidentul în 1978.

13. Potrivit informațiilor pe care Guvernul le-a obținut de la Fondul de pensii și pe care le-a comunicat Curții, reclamantul figura printre cei 336 membri ai Fondului care, în iunie 1992, primeau pensie de invaliditate în temeiul dispoziției tranzitorii din art. 5 din legea din 1992 (infra, pct. 21). La 1 iulie 1997, numărul total de deținători de pensii de invaliditate era de 689. Acest număr se compunea din numărul de membri ai Fondului care nu putuseră solicita pensie de invaliditate decât după intrarea în vigoare în iunie 1992 a Legii nr. 44/1992. Cazul celor 336 de persoane menționate mai sus care primeau pensie de invaliditate de la Fond, care își câștigaseră acest drept înainte de această dată și care în 1996 beneficiau încă de această pensie, a fost reexaminat la sfârșitul anului 1996 și începutul anului 1997 din perspectiva capacității lor de a presta orice fel de activitate. La 104 persoane din grupul celor 336 de pensionari le-au fost reduse pensiile în iulie 1997 ca urmare a aplicării noilor dispoziții prevăzute de legea din 1992. În cazul a 54 de membri ai Fondului, printre care se numără și reclamantul, rata incapacității de a presta orice fel de activitate nu se ridica la 35% așa cum prevedea legea pentru a-și putea păstra dreptul la o indemnizație de invaliditate, astfel că plata a fost întreruptă. Gradul de dizabilitate a 29 de membri a fost coborât de la 100% la 50% , iar cel privind dizabilitățile a 21 de membri a fost coborât de la 100% la 65%.

14. Reclamantul a acționat în instanță Fondul și statul islandez ; el a contestat decizia Fondului de a întrerupe plățile în cazul său. La 12 mai 1999, tribunalul districtului Reykjavik dădea câștig de cauză părților.

15. Reclamantul a formulat recurs în fața Curții Supreme, care a confirmat hotărârea tribunalului districtului prin hotărârea pronunțată la 9 decembrie 1999 .

16. Curtea Supremă a admis că drepturile de pensie pe care reclamantul le avea în baza Legii nr. 49/1974 erau protejate de dispozițiile Constituției islandeze ca drepturi patrimoniale. Aceasta a considerat însă că măsurile luate prin Legea nr. 44/1992 își găseau justificarea în dificultățile financiare cu care se confrunta Fondul de pensii. Aceasta s-a exprimat după cum urmează:

„Dreptul la pensie pe care reclamantul l-a câștigat prin Legea nr. 49/1974 era protejat de ceea ce constituia la acea dată art. 67 din Constituție (art. 72 actual; a se vedea art. 10 din Legea privind Constituția nr. 87/1995).” Potrivit dispoziției constituționale citate anterior, partea în cauză nu putea fi privată de dreptul său decât în temeiul unei dispoziții legislative exprese. Instanța consideră că art. 8 din Legea nr. 49/1974 nu conferea consiliului de administrație [al Fondului de pensii] autoritatea de a trunchia indemnizația; numai o dispoziție legislativă expresă putea face aceasta. Instanța nu poate admite nici că rezultă din art. 13 alin. (1) din Legea nr. 49/1974 faptul că membrul Fondului nu avea un drept neechivoc în baza căruia dizabilitatea lui să fie evaluată în funcție de capacitatea lui de a presta atribuțiile deținute anterior.

Elementele de probă în speță indică faptul că Fondul acuză un deficit considerabil și că la finele anului 1989 acesta avea nevoie, pe lângă cotizațiile pe care putea conta deja, de peste 20 miliarde de ISK pentru capitalul de bază al Fondului, pentru a putea face față angajamentelor sale, estimare ce se bazează pe o rată de 3% a dobânzii anuale. Pentru a acoperi acest deficit considerabil, consiliul de administrație al Fondului a solicitat ca legea care-i reglementa modul de funcționare să fie modificată. Reducerea dreptului la pensie la care s-a ajuns în baza Legii nr. 44/1992, a pornit, cu siguranță, din considerații pertinente. Deși această lege a fost abrogată prin Legea nr. 94/1994, acest fapt nu schimbă cu nimic lucrurile întrucât situația juridică a reclamantului fusese deja definită prin Legea nr. 44/1992. Instanța împărtășește opinia tribunalului districtului potrivit căreia Legea nr. 94/1994 nu implică o autorizație legală valabilă de a aduce amendamente drepturilor pe care membrul Fondului le dobândise într-o perioadă în care era în vigoare legislația anterioară.

Reducerea operată prin Legea nr. 44/1992 relevă un caracter general deoarece tratează deopotrivă toate persoanele care beneficiază sau care ar putea beneficia de dreptul la pensie. Așa cum s-a spus mai sus, s-a aplicat o perioadă tranzitorie de cinci ani în cazul tuturor beneficiarilor de pensii. Toți cei care puteau fi considerați ca fiind într-o situație asemănătoare, au avut parte de același tratament.

B. Precizări privind prejudiciul material suferit de reclamant

17. La 1 iulie 1997, reclamantul pierduse dreptul la pensia (de invaliditate și la alocațiile anuale pentru copii) reprezentând suma de 12 637 600 ISK. El a prezentat următoarea defalcare a sumei:

Valoarea de bază, calculată pentru o pensie de invaliditate de 61 356 ISK pe lună până la vârsta de 65 de ani: 9 373 300 ISK

Valoarea de bază a alocațiilor pentru copii calculată după aceleași premize până când copiii ajung la vârsta maturității (18 ani):

Kristinn	iulie 1997-martie 1998	136 100 ISK
Anna Margrét	iulie 1997-august 2006	1 469 600 ISK
Asmundur	iulie 1997-ianuarie 2009	1 658 600 ISK
Total		12 637 600 ISK

18. Reclamantul a furnizat informațiile următoare privind veniturile obținute începând cu 1997:

1997	2 789 995 ISK
1998	3 305 268 ISK
1999	3 454 445 ISK
2000	3 774 248 ISK
2001	4 187 987 ISK
2002	4 558 248 ISK
Total	22 050 191 ISK

19. De asemenea, el a comunicat Curții cifrele privind salariile marinarilor, obținute de la Federația Islandeză a Ofițerilor de Marină :

	Marinar	Indendent	Ofițer punte secund	Căpitan
1997	5 153,424	6 441 780	7 730 137	10 306 849
1998	5 580 795	6 975 994	8 371 193	11 161 590
1999	6 166 029	7 707 537	9 249 044	12 332 059
2000	5 949 075	7 436 344	8 923 613	11 898 150
2001	6 415 252	8 019 064	9 622 877	12 830 503
2002	5 654 756	7 068 445	8 482 134	11 309 513
Total	34 919 332	43 649 164	52 378 997	69 838 663
Venitul reclamantului din munca de birou:				
	22 050 191	22 050 191	22 050 191	22 050 191
Diferență	12 869 141	21 598 973	30 328 806	47 788 472

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

20. Art. 13 alin. (1) și (4) din Legea nr. 49/1974 privind Fondul de pensii al marinarilor era redactat după cum urmează:

1. Fiecare membru al Fondului care a plătit cotizație timp de trei ani calendaristici și cel puțin șase luni de zile din ultimele douăsprezece luni, are dreptul la o pensie de invaliditate în cazul în care suferă o pierdere a capacității de muncă evaluată de către medicul consultant șef la cel puțin 35%. Această evaluare privind invaliditatea trebuie să aibă la bază incapacitatea membrului Fondului de a presta activitatea care îi era proprie și prin care se justifică afilierea lui la Fond. Deși invalid, nimeni nu poate primi pensie de invaliditate în cazul în care continuă să primească un salariu întreg pentru activitatea pe care a desfășurat-o anterior sau dacă primește un salariu suficient de mare pentru o altă activitate care-i conferă dreptul la pensie, iar pensia nu poate fi în nici un caz superioară echivalentului pierderii pe care membrul Fondului demonstrează că a suferit-o ca urmare a invalidității sale.

[...]

4. O persoană cu dizabilități care solicită Fondului pensie de invaliditate sau care beneficiază de o astfel de pensie are obligația de a furniza consiliului de administrație al Fondului toate informațiile privind sănătatea și veniturile sale salariale necesare Fondului pentru a stabili dreptul său la pensie.

În temeiul art. 15 alin. (3) din Legea nr. 49/1974, reclamantul avea dreptul la alocații pentru copii.

21. Art. 5 din Legea nr. 44/1992 prevedea:

În primii cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, evaluarea invalidității celor care beneficiază de o pensie de invaliditate și care percep deja indemnizații ca urmare a pierderii capacității de muncă înainte de intrarea în vigoare a legii, se va baza pe incapacitatea părților în cauză de a desfășura activitatea pe care au desfășurat-o anterior și care se află la originea afilierii lor la Fond, după acest termen însă aceasta se va baza pe incapacitatea lor de a presta orice fel de muncă. În plus, modificarea dreptului beneficiarilor de pensii de invaliditate la alocații pentru copii, care va decurge din art. 8 din prezenta lege nu va avea loc decât la cinci ani după intrarea în vigoare a acesteia.

22. Legea nr. 49/1974, așa cum este modificată de Legea nr. 44/1992, a fost înlocuită de Legea nr. 94/1994 odată cu intrarea în vigoare a acesteia la 1 septembrie 1994. Toate dispozițiile care reglementau baza de calcul a pensiilor de invaliditate și plata alocațiilor pentru copii au fost scoase din lege și incluse în regulamentul Fondului marinarilor, care a intrat și el în vigoare de la 1 septembrie 1994. Potrivit Guvernului, această modificare nu l-a afectat pe reclamant, deoarece dispoziția tranzitorie din legea din 1992 a continuat să se aplice în cazul său până la 1 iulie 1997. Reclamantul susține că dispoziția tranzitorie a fost abrogată la 1 septembrie 1994.

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1 ȘI A ART. 14 DIN CONVENȚIE

23. Reclamantul consideră că întreruperea plății pensiei sale de invaliditate este o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1, separat și coroborat cu art. 14 din convenție. Aceste articole prevăd:

Art. 1 din Protocolul nr. 1

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenizilor.”

Art. 14

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de [...] convenție trebuie să fie asigurată, fără nicio deosebire bazată în special pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

24. Guvernul contestă acuzația reclamantului și solicită Curții să constate că nu există încălcare în speță.

A. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1

1. Reclamantul

25. Potrivit reclamantului, dreptul lui la pensie este reglementat de art. 1 din Protocolul nr. 1 și măsurile naționale care l-au privat de acest drept constituie o ingerință în dreptul la respectarea bunurilor sale în sensul acestei dispoziții.

26. Partea în cauză susține, de asemenea, că, în ciuda fostului art. 67 (actual art. 72) din Constituția islandeză, privarea dreptului său la pensie nu a avut drept bază nici o

dispoziție națională legală clară și neechivocă. Astfel, măsura luată nu a avut nici un temei legal. În opinia reclamantului, ceea ce a permis aplicarea retroactivă a noilor dispoziții a fost o dispoziție tranzitorie abrogată cu trei ani înainte ca autoritățile să decidă întreruperea plății pensiei către reclamant în 1997. Prin urmare, încălcarea dreptului la respectarea bunurilor a fost ilegală.

27. Nu există, în viziunea reclamantului, nici un raport rezonabil între această ingerință și interesul urmărit. Potrivit cifrelor furnizate de către Guvern, la acea dată existau 689 de persoane care primeau pensie de invaliditate din partea Fondului de Pensii. Reclamantul se numără printre cei 54 dintre cele 689 de persoane care și-au pierdut dreptul la pensie în circumstanțe asemănătoare; este vorba de un grup restrâns reprezentând doar 0,1% din totalul celor afiliați la Fond, care se ridică anul trecut la 38 584 de membri. Indiferent de cum am analiza situația, restricțiile impuse nu au afectat decât o mică parte dintre membrii Fondului astfel că nu s-ar putea considera că ele au adus Fondului un avantaj financiar semnificativ sau că au slujit scopului acestuia.

28. Asupra drepturilor la pensie ale altor membrii ai Fondului nu s-a impus nici o restricție asemănătoare. Măsura în litigiu nu poate fi calificată drept măsură cu caracter general ce vizează un grup de persoane nedefinit în temeiul principiului egalității. În Islanda nu există în plan juridic obiceiul de a-i priva pe pensionari de drepturile lor viagere fără plata unei indemnizații.

29. Reclamantul respinge ideea Guvernului potrivit căreia dizabilitatea lui evaluată la 100% în ceea ce privește pierderea capacității de a-și exersa profesia de marinar nu i-ar fi afectat șansele de a presta o muncă pe uscat care să-i asigure venitul necesar pentru a-și acoperi nevoile. El precizează că lucrează pe uscat din 1978, dar că, din cauza faptului că dizabilitatea de care suferă i-a restrâns semnificativ posibilitățile de angajare, deține un post de funcționar într-o companie de transporturi, primind un salariu ce nu reprezintă decât o fracțiune din ceea ce ar fi câștigat ca marinar. Venitul total nu s-ar fi ridicat la valoarea aceluia pe care l-ar fi avut dacă ar fi rămas marinar, nici chiar dacă ar fi continuat să-și primească pensia.

30. Reclamantul consideră că venitul său nu trebuie luat în considerare. Măsurile contestate au condus la pierderea de către reclamant a dreptului la pensia de invaliditate. Acesta ar fi fost și cazul în care era șomer. El a devenit astfel în totalitate dependent de postul său de funcționar pentru supraviețuire.

31. În ultimul rând, partea în cauză contestă argumentul Guvernului potrivit căruia nu ar fi suferit nici o pierdere financiară pe motiv că, ținând cont de venitul pe care i-l asigură locul său de muncă, plata pensiei de invaliditate în temeiul art. 13 din Legea nr. 49/1974 ar fi trebuit să înceteze în conformitate cu regulile operate de către Fond. Or, după cunoștința reclamantului, în perioada respectivă nu era în vigoare nici o astfel de normă. De altfel, aceasta ar fi fost contrară legislației aplicabile. Realitatea este că el ar fi perceput un salariu mult mai mare dacă ar fi continuat să-și practice profesia de marinar. El nu și-a păstrat salariul întreg pentru activitatea pe care o desfășura anterior și nici nu percepe un salariu suficient de mare pentru o altă funcție. Cifrele pe care le-a prezentat Curții și pe care Guvernul nu le contestă, demonstrează pe deplin acest fapt.

2. Guvernul

32. Guvernul contestă argumentele reclamantului. Potrivit acestuia, este clar faptul că amendamentele legislative în cauză reprezintă consecința logică și necesară a situației financiare a Fondului de pensii în perioada respectivă. Acestea au fost dezvoltate în interesul general al membrilor Fondului și conform legii. Guvernul subliniază faptul că decizia de a adopta noi criterii de evaluare a dizabilităților a fost aplicată într-un mod obiectiv tuturor persoanelor aflate în aceeași situație. Schimbările au fost întreprinse la inițiativa consiliului de

administrație al Fondului, constituit din reprezentanții angajatorilor și ai salariaților, printre care se numărau și membri ai organizației sindicale la care este afiliat reclamantul.

O pensie de invaliditate plătită de către Fond are, în mod indiscutabil, scopul de a asigura asistență financiară persoanelor a căror capacitate de muncă s-a redus și care au nevoie de un ajutor special pentru a-și asigura subzistența. În caz de necesitate, beneficiarilor de pensii de invaliditate li s-ar acorda timpul necesar pentru a se adapta la schimbarea de situație, în special dându-li-se accesul la o nouă formare, indiferent dacă au început să primească pensia de invaliditate înainte sau după intrarea în vigoare a noii legislații.

33. Guvernul admite că măsura denunțată constituie o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea bunurilor sale în sensul primului paragraf din art. 1 din Protocolul nr. 1. Acesta susține însă că ingerința se justifică în temeiul celui de-al doilea paragraf al acestui articol. Potrivit acestuia, măsura era prevăzută de lege, era în concordanță cu interesul general și exista un raport rezonabil de proporționalitate între ingerință și interesele urmărite.

34. Guvernul observă că reclamantul și-a menținut integral dreptul de a primi de la Fond o pensie pentru limită de vârstă.

35. Dreptul la o pensie de invaliditate ar trebui supus criteriilor obișnuite în materie, și anume el ar trebui să respecte principiul fundamental al răspunderii civile potrivit căruia solicitantul trebuie să primească doar o despăgubire integrală, și nimic mai mult. S-a observat că un număr semnificativ de foști marinari care cotizaseră la Fondul de pensii și care, de la ivirea invalidității, nu au mai fost considerați apti pentru a lucra la bordul unei nave, primeau de la Fond o pensie de invaliditate, indiferent dacă lucrau cu normă întreagă pe uscat sau nu. Reclamantul se număra printre aceștia. El desfășura o activitate pe uscat cu normă întreagă primind un venit prin care să-și asigure existența, dar, potrivit vechilor norme, el primea și o pensie de invaliditate integrală.

36. După ce s-a stabilit prin metodele prevăzute de lege – art. 8 din Legea nr. 49/1974 – că Fondul de pensii al marinarilor avea un deficit de funcționare, prima măsură ce trebuia luată de consiliul de administrație al Fondului a fost aceea de a reduce sau de a pune capăt cheltuielilor de tipul pensiilor de invaliditate plătite persoanelor în cazul cărora pierderea capacității de muncă nu afectase venitul întrucât acestea erau apte de a desfășura și o altă activitate în afară de aceea de marinar.

Aceste măsuri care au adus atingere dreptului reclamantului de a primi pensie de invaliditate, nu au depășit limitele impuse de obiectivul intenționat. Bineînțeles, acestea nu au adus atingere decât drepturilor acelor membri ai Fondului care nu mai erau apti de a-și exercita profesia de marinar, aplicându-se însă în așa fel încât acest grup să aibă libertatea deplină de a dispune de un venit pe uscat, ceea ce, de altfel, era cazul celor mai mulți dintre ei.

37. Guvernul contestă cu tărie ideea reclamantului conform căreia acesta s-ar putea aștepta în mod legal să perceapă pentru următorii douăzeci de ani din partea Fondului o pensie integrală de invaliditate pe lângă venitul dobândit de pe urma activității cu normă întreagă pe care o desfășoară și potrivit căreia planurile sale financiare s-ar fi bazat pe această premiză. Potrivit Guvernului, dreptul reclamantului nu a fost niciodată necondiționat așa cum pretinde acesta, iar Legea nr. 49/1974 nu i-a dat niciodată acestuia motiv să aibă astfel de așteptări. Chiar dacă nu s-ar fi adus nici un amendament acestei legi, reclamantul tot nu ar mai fi putut pretinde dreptul la pensie având în vedere condiția din ultima teză de la art. 13 § 1. Această dispoziție prevede clar că nimeni nu poate primi pensie de invaliditate în cazul în care câștigă un salariu suficient de mare dintr-o altă activitate care-i conferă dreptul la pensie, iar pensia nu poate fi în nici un caz superioară echivalentului pierderii pe care membrul Fondului demonstrează că a suferit-o ca urmare a invalidității sale. În perioada în care a plătit pensie părții în cauză, și anume până la 1 iulie 1997, Fondul de pensie nu a deținut nici o informație cu privire la venitul primit de reclamant pentru activitatea desfășurată la locul de muncă, în ciuda obligației beneficiarilor de pensii de a furniza astfel de informații în temeiul art. 13 § 4. În perioada în care legea era în vigoare, Fondul de pensii nu a urmărit îndeaproape

dacă pensionarii mai aveau și un alt venit dintr-un alt loc de muncă pe care să-l primească concomitent cu plățile compensatorii. Spre exemplu, beneficiarilor de pensii de invaliditate nu li s-a cerut să prezinte Fondului declarația de venit. După toate probabilitățile, dreptul reclamantului de a primi indemnizație compensatorie ar fi încetat înainte de 1 iulie 1997; judecând după informațiile comunicate de către partea în cauză cu privire la salariul aferent funcției de șef de serviciu al companiei Samskip de după 1 iulie 1997 (a se vedea scrisoarea adresată Curții la 12 iunie 2003), s-ar putea afirma cu certitudine că acest drept nu mai exista după această dată..

38. Guvernul contestă că alți membri ai Fondului ar fi beneficiat de un tratament diferit de cel aplicat reclamantului în ceea ce privește restricționarea drepturilor lor bănești, ceea ce ar fi condus la o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 coroborat cu art. 14 din convenție. Numeroși membri ai Fondului s-au aflat într-o situație asemănătoare sau identică cu aceea în care se găsește partea în cauză.

Guvernul ține să specifice că acei membri ai Fondului care primeau deja o pensie de invaliditate nu au fost singularizați și izolați de ceilalți în așa fel încât să ajungă să poarte numai ei întreaga povară a situației dificile prin care trecea Fondul. Ca parte a măsurilor luate pentru a-și pune în ordine finanțele, s-au mai adus legilor și reglementărilor după care se conduce Fondul și alte amendamente de diverse feluri, printre care se numără și Legea nr. 44/1992, acestea afectându-i pe toți membri Fondului într-un fel sau altul. Astfel, în 1994, Legea nr. 49/1994 și normele acesteia de aplicare au avut un impact semnificativ asupra drepturilor beneficiarilor existenți și potențiali ai Fondului. Drepturile celor afiliați la Fond, cu vârstele cuprinse între șaiszeci și șaiszeci și cinci de ani, de a primi pensii pentru limită de vârstă a fost modificate și reduse în mod considerabil. Aceste schimbări au aliniat regulile Fondului de pensii pentru marinari cu privire la pensiile pentru limită de vârstă la cele după care se conduceau și alte Fonduri de pensii islandeze care, în general, fixează la șaiszeci și cinci de ani vârsta de la care este posibilă pensionarea.

Cifrele furnizate (supra, pct. 13) arată clar că noile norme, care se bazează pe considerații generale, obiective și, înainte de toate, pertinente, au afectat aproximativ 30% din totalul membrilor Fondului care dobândiseră dreptul efectiv la o pensie de invaliditate înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 44/1992, și că acestea au avut aceleași consecințe pentru toți cei care se aflau într-o situație similară.

3. Motivarea Curții

39. Curtea reamintește că art. 1 din Protocolul nr. 1, care garantează în esență dreptul de proprietate, conține trei norme distincte (a se vedea *James și alții împotriva Regatului Unit*, hotărârea din 21 februarie 1986, seria A nr. 98, p. 29-30, pct. 37). Prima dintre ele, care se exprimă în prima teză a primului paragraf și îmbracă un caracter general, fixează principiul dreptului la respectarea proprietății. A doua, care este menționată în cea de-a doua teză din același paragraf, are în vedere lipsirea de proprietate și o supune anumitor condiții; cât despre a treia, consemnată în al doilea paragraf, ea recunoaște statelor puterea, printre altele, de a reglementa utilizarea bunurilor conform interesului general. Cea de-a doua și cea de-a treia, care vizează anumite exemple de atingere a dreptului de proprietate, trebuie interpretate în lumina principiului consacrat de prima normă.

În conformitate cu jurisprudența organelor convenției, plata cotizației la fond poate da naștere, în anumite situații, unui drept patrimonial care poate fi afectat de modul în care se distribuie fondurile [*Bellet, Huertas și Vialatte împotriva Franței* (decizie), nr. 40832/98, 40833/98 și 40906/98, 27 aprilie 1999, și *Skorkiewicz împotriva Poloniei* (decizie), nr. 39860/98, 1 iunie 1999]. În plus, drepturile care decurg din plata cotizațiilor către regimuri de securitate socială constituie un drept patrimonial în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 (*Gaygusuz împotriva Austriei*, hotărârea din 16 septembrie 1996, *Culegere de hotărâri și decizii* 1996-IV, p. 1142, pct. 39-41). Cu toate acestea, chiar considerând că art. 1 din

Protocolul nr. 1 ar garanta indemnizații persoanelor care au cotizat la un regim de securitate socială, acesta nu ar putea fi interpretat ca dându-le acestor persoane dreptul la o pensie care să se ridice la o anumită valoare (*Müller împotriva Austriei*, nr. 5849/72, raportul Comisiei din 1 octombrie 1975, Decizii și rapoarte 3, p. 25, și decizia *Skorkiewicz*, citată anterior). Pentru a evalua situația în privința acestei dispoziții, este important să se pună întrebarea dacă dreptul reclamantului de a obține beneficii de la sistemul de securitate socială în cauză a fost încălcat de așa manieră încât să aducă atingere esenței dreptului său la pensie [*Domalewski împotriva Poloniei* (decembrie), nr. 34610/97, CEDO 1999-V].

40. În speță, reclamantul a cotizat la Fondul de pensii din 1969 până în 1981 după un sistem care nu-i conferea dreptul de a revendica o parte identificabilă a Fondului, dându-i-l doar pe acela de a primi, în anumite condiții, o pensie Nimeni nu a stabilit că măsura în cauză implica privarea de proprietate sau reglementa folosința bunurilor. În schimb, părțile sunt de acord că întreruperea plății pensiei de invaliditate către reclamant constituie o atingere adusă dreptului la respectarea bunurilor sale în sensul primei teze a primului paragraf din art. 1 din Protocolul nr. 1. Curtea nu constată nici un motiv să concludă altfel.

Cu toate acestea, Guvernul contestă argumentul reclamantului care susține că aplicarea în cazul său a noilor criterii privind incapacitatea de muncă a fost ilegală, discriminatorie și disproporționată în raport cu interesele colective urmărite. În ceea ce privește problema legalității, Curtea notează că argumentul părții în cauză a fost respins de către Curtea Supremă și că nu consideră necesar să se continue examinarea acestui aspect. Chestiunea proporționalității este cea care constituie problema principală pentru convenție.

În consecință, Curtea va stabili dacă a fost păstrat un „echilibru just” între cerințele de interes general ale colectivității și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale individului. În acest sens, aceasta va determina dacă s-a aplicat un tratament diferit nejustificat în speță.

În timp ce Guvernul vede această chestiune dintr-un unghi general ca raportându-se la principiile fundamentale valabile pentru întreg sistemul de pensii islandez, Curtea se va mărgini la circumstanțele concrete ale prezentei cauze.

41. De la început, Curtea ia notă de argumentul Guvernului care se bazează pe informații furnizate de Fondul de pensii al marinarilor la 14 iulie 2003, potrivit căruia reclamantul și-ar fi pierdut după toate probabilitățile dreptul la pensie înainte de 1 iulie 1997, chiar dacă Legea nr. 49/1974 privind Fondul de pensii al marinarilor nu ar fi fost amendată, prin intermediul ultimei teze a art. 13 § 1, neavând astfel nici un motiv legal pentru a se aștepta să primească o pensie de invaliditate integrală până la vârsta de șaizeci și cinci de ani. Acest argument nu a fost examinat de către instanțele naționale, dar a fost, se pare, dezvoltat pentru prima dată la stadiul examinării fondului în cadrul procedurilor bazate pe convenție și a fost respins de către reclamant. Curtea nu este convinsă de acest argument, care se bazează pe fapte nesigure și neclare, și nu îi va acorda nici o importanță. Oricum, faptul că reclamantul și-ar fi putut pierde dreptul la pensia de invaliditate dintr-un motiv legal diferit, așa cum susține Guvernul, nu face obiectul cauzei, care se concentrează pe efectele amendamentelor legislative intrate în vigoare la 1 iulie 1997.

42. Deși autoritățile naționale au decis să întrerupă plata pensiei de invaliditate către reclamant fără să țină cont de venitul pe care acesta îl câștiga din activitatea de birou pe care o desfășura, Curtea va lua în considerare acest venit atunci când va examina problema proporționalității din perspectiva art. 1 din Protocolul nr. 1.

În acest sens, Curtea evidențiază faptul că introducerea noilor dispoziții privind pensiile a fost dictată de nevoia legitimă de a rezolva dificultățile financiare ale Fondului.

În plus, modificările aduse drepturilor la prestații pentru invaliditate se bazează pe criterii obiective, și anume, o nouă evaluare medicală obligatorie asupra capacității fiecărui beneficiar al unei pensii de invaliditate de a presta orice fel de muncă și nu doar acel tip de activitate pe care o desfășurase anterior înainte de ivirea incapacității (*Buchen împotriva Republicii Cehe*, nr. 36541/97, pct. 75, 26 noiembrie 2002), condiție care se aplica deja în alte

sectoare din Islanda. Potrivit Guvernului, noile reguli privind evaluarea incapacității erau menite să împiedice cazurile în care un număr considerabil de foști marinari ar fi perceput de la Fond o pensie de invaliditate concomitent cu desfășurarea unei activități cu normă întreagă pe uscat. Reclamantul se număra printre acești beneficiari de pensii de invaliditate. Drepturile a 104 persoane – peste 30% – dintre cei 336 care la 1 iulie 1997 beneficiau de pensie de invaliditate, au fost reduse substanțial. La 60 dintre acestea, reducerea a fost cuprinsă între 50 și 100%.

Curtea nu pierde din vedere nici argumentul Guvernului potrivit căruia, concomitent cu aceste schimbări, pensiile pentru limită de vârstă plătite de Fond au fost și ele reduse considerabil în urma aplicării Legii nr. 94/1994.

43. Cu toate acestea, Curtea își exprimă surprinderea în privința faptului că reclamantul face parte dintr-un grup de 54 de beneficiari de pensii de invaliditate (aproximativ 15% din cele 336 de persoane menționate mai sus) a căror pensie, spre deosebire de cele ale celorlalte persoane din celelalte grupuri, a fost întreruptă complet la 1 iulie 1997. Preocuparea legitimă evocată mai sus privind rezolvarea problemelor financiare ale Fondului nu pare să concilieze cu situația potrivit căreia, după 1 iulie 1997, cei mai mulți dintre cei 689 de beneficiari de pensii de invaliditate au continuat să primească pensia la valoarea de dinaintea adoptării noilor dispoziții, în timp ce o mică parte dintre ei au fost nevoiți să suporte măsurile cele mai draconice, și anume, să-și piardă total dreptul la pensie. În viziunea Curții, chiar dacă atunci când se aduc modificări drepturilor la pensie se poate ține cont în mod legitim de nevoile titularilor, diferența de tratament de care este vorba sugerează că măsura în cauză era nejustificată în raport cu art. 14 din convenție. Acest considerent nu poate să nu cântărească greu în aprecierea proporționalității din perspectiva art. 1 din Protocolul nr. 1.

44. Caracterul discriminator al ingerinței este agravat de faptul că aceasta l-a afectat pe reclamant într-o manieră deosebit de concretă și riguroasă deoarece l-a privat de o pensie de invaliditate pe care o primea în mod regulat de aproximativ douăzeci de ani. Acesta se afiliase Fondului în 1969 plătindu-și cotizațiile timp de aproximativ zece ani până în momentul când a survenit accidentul în urma căruia a devenit 100% inapt de a-și mai desfășura activitatea de marinar. Conform art. 13 din Legea nr. 49/1974 privind Fondul de pensii al marinarilor, invaliditatea trebuia evaluată în primul rând în funcție de incapacitatea individului de a-și desfășura activitatea aferentă postului ocupat la momentul survenirii leziunii corporale care stătea la baza afilierii acestuia la Fond. Potrivit Curții Supreme islandeze, dreptul de a i se evalua incapacitatea în acest fel este neechivoc.

Potrivit Curții, reclamantul cu bună-credință putea susține că avea așteptări legitime ca handicapul lui să fie evaluat în continuare în funcție de incapacitatea de a-și desfășura activitatea prestată anterior.

Nu trebuie pierdut din vedere faptul că, potrivit normelor anterioare, desfășurarea unei activități remunerate nu era incompatibilă cu perceperea unei pensii de invaliditate integrale de la Fond, cu condiția ca această pensie să nu depășească beneficiile nerealizate ale persoanei afiliate la Fond. Este de înțeles ca, odată devenit inapt pentru profesia de marinar, și încurajat fiind de sistemul de pensii la care cotizase timp de un anumit număr de ani, reclamantul, întocmai multor altor beneficiari de pensii de invaliditate, a căutat să-și găsească un alt loc de muncă, primind concomitent și pensie de invaliditate.

Este important de subliniat că partea în cauză și-a pierdut pensia la 1 iulie 1997 pe baza amendamentelor la lege care au modificat criteriile de evaluare a invalidității și nu pentru că s-ar fi schimbat situația în care se afla. Deși i se recunoștea încă o incapacitate de 25% de a desfășura orice fel de activitate, reclamantul a fost privat în totalitate de dreptul său la o pensie de invaliditate, ceea ce reprezenta la acea dată nu mai puțin de o treime din venitul său brut lunar, așa cum arată cifrele furnizate Curții.

45. În aceste condiții, Curtea consideră că, în calitate de individ, reclamantul a ajuns să poarte o povară excesivă și disproporționată care, chiar ținând seama de marja mare de apreciere în materia securității sociale ce trebuie recunoscută statului, nu se justifică prin

interesele legitime ale colectivității invocate de autorități. Lucrurile ar fi stat cu totul altfel dacă reclamantului i s-ar fi redus drepturile în mod rezonabil și proporțional fără însă a fi privat de acestea (hotărârile *Müller și Skorkiewicz*, citate anterior, și, *mutatis mutandis*, *James și alții*, citat anterior, p. 36, pct. 54, precum și *Lithgow și alții împotriva Regatului Unit*, 8 iulie 1986, seria A nr. 102, p.44-45, pct. 121.

În consecință, s-a constatat încălcarea art. 1 din Protocolul nr. 1.

B. Cu privire la pretinsa încălcare a art. 14 la convenție coroborat cu art. 1 din Protocolul nr. 1

46. În plus, reclamantul denunță încălcarea art. 14 la convenție coroborat cu art. 1 din Protocolul nr. 1 sprijinindu-se în principal pe considerațiile care susțin capătul de cerere întemeiat pe art. 1 luat separat.

47. Având în vedere că s-a luat deja în considerare aceste argumente cu ocazia examinării capătului de cerere întemeiat pe art. 1 din Protocolul nr. 1, Curtea consideră că nu se ridică nici o problemă separată în temeiul art. 14 din convenție și că nu este necesar să examineze cauza din perspectiva acestor două dispoziții coroborate.

II. CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

48. Art. 41 din convenție prevede:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

1. A. Prejudiciu material

49. Reclamantul solicită repararea prejudiciului material care i-a fost cauzat de întreruperea plății de invaliditate la 1 iulie 1997. El solicită un total de 39 524 772 coroane islandeze (ISK) (respectiv 450 000 EUR), defalcați după cum urmează:

a) 12 637 600 ISK (aproximativ 143 000 EUR) pentru pierderea de către reclamant a dreptului la pensie de invaliditate, dintre care

i. 9 373 300 ISK pentru pierderea pensiei propriu-zise (61 356 ISK pe lună până la vârsta de 65 de ani) și

ii. 3 264 300 ISK pentru pierderea alocațiilor pentru cei trei copii ai săi (supra, pct. 17);

b) dobânzile moratorii pentru sumele precedente, aferente perioadei cuprinse între 1 iulie 1997 și 26 noiembrie 2003, se ridicau la 26 887 172 ISK (aproximativ 305 000 EUR).

50. Guvernul contestă aceste pretenții; acesta susține că, după toate probabilitățile, independent de modificările legislative intrate în vigoare la 1 iulie 1997, reclamantul și-ar fi pierdut dreptul la pensia de invaliditate înainte de această dată deoarece primea un venit din activitatea de birou pe care o desfășura (art. 13 pct. 1 ultima teză din Legea nr. 49/1974 cu privire la Fondul de pensii al marinarilor).

51. Curtea are convingerea că reclamantul a suferit un prejudiciu material ca urmare a încălcării constatate și consideră că acesta trebuie să primească o despăgubire rezonabilă cu prejudiciul suferit cu acest titlu. Ea nu-i poate acorda suma integrală pe care acesta o solicită, tocmai din cauză că o reducere rezonabilă și proporțională a dreptului său la pensie ar fi fost în acord cu drepturile sale garantate de convenție (supra, pct. 45). Pronunțându-se în echitate și având în vedere datele pe care aceasta le-a furnizat, Curtea acordă părții în cauză 60 000

EUR pentru punctul a) de mai sus și 15 000 EUR pentru punctul b), plus orice sumă care poate fi datorată cu titlu de impozit.

2. Prejudiciu moral

52. Reclamantul mai solicită Curții să-i acorde 3 000 000 ISK (echivalentul a 34 000 EUR) drept reparație a prejudiciului moral pentru suferința și disperarea cauzate de faptul de a fi fost privat în mod discriminator de dreptul său la pensia de invaliditate și de nesiguranța financiară în care s-a aflat.

53. Guvernul a solicitat Curții să respingă pretențiile cu titlu de prejudiciu moral.

54. Curtea consideră că faptele considerate ca reprezentând o încălcare au cauzat reclamantului o angoasă și o suferință pe care simpla constatare a încălcării nu le poate repara; aceasta acordă părții în cauză 1 500 EUR cu acest titlu.

B. Cheltuieli de judecată

55. Reclamantul solicită rambursarea onorariilor avocațiale și a cheltuielilor în perioada 15 ianuarie 1997 – 25 noiembrie 2003, care se ridică la un total de 3 610 392 ISK (echivalentul a 41 000 EUR), defalcate după cum urmează:

a) 2 837 100 ISK reprezentând munca depusă de avocatul său (111,25 de ore pentru procedura în fața tribunalului districtului, 67 de ore pentru procedura în fața Curții Supreme și 111,25 de ore pentru aceea în fața Curții europene, cu onorariul de 9 800 ISK pe oră);

b) 695 090 ISK reprezentând taxa pe valoare adăugată (TVA) pentru sumele precedente;

c) 78 202 ISK reprezentând cheltuieli diverse.

56. Guvernul nu contestă această solicitare.

57. Curtea nu consideră că toate cheltuielile au fost necesare. Pronunțându-se în echitate, Curtea acordă reclamantului 20 000 EUR (TVA inclus).

C. Dobânzi moratorii

58. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
CURTEA,
ÎN UNANIMITATE,

1. Hotărăște că a fost încălcat art. 1 din Protocolul nr. 1;

2. Hotărăște că nu se ridică nici o problemă separată în cadrul art. 14 din convenție coroborat cu art. 1 din Protocolul nr. 1 și nu este necesar să se examineze capătul de cerere în cadrul acestor dispoziții;

3. Hotărăște:

a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art. 44 § 2 din convenție, sumele următoare, care vor fi convertite în moneda statului pârât la cursul de schimb valabil la data plății:

i. 75 000 EUR (șaptezeci și cinci mii euro) pentru prejudiciu material;

ii. 1 500 EUR (o mie cinci sute euro) pentru prejudiciu moral;

iii. 20 000 EUR (douăzeci mii euro) pentru cheltuieli de judecată;

iv. orice sumă datorată cu titlu de impozit pentru sumele respective;

b) că, de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

4. Respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba engleză, apoi comunicată în scris, la 12 octombrie, în temeiul art. 77 § 2 și 3 din regulament.

S. Dolle
Grefier

J.-P. Costa
Președinte

În conformitate cu art. 45 § 2 din convenție și cu art. 74 § 2 din regulament, este anexat la prezenta hotărâre un rezumat al opiniei concordante a judecătorului Thomassen.

J.-P.C
S.D.

Opinia concordantă a judecătorului Thomassen (Traducere)

Sunt de acord cu majoritatea, care susține că a existat o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1.

Concluzia mea se bazează însă pe motive diferite.

Atunci când un stat dispune de resurse financiare limitate dar dorește să mențină un regim de securitate socială echitabil, el trebuie să poată avea libertatea de a schimba condițiile prin care se deschide dreptul la o pensie de invaliditate. În acest sens, perspectiva majorității nu pare să difere de a mea.

Majoritatea acordă o mare importanță caracterului discriminatoriu al măsurii. Ea subliniază în acest sens că reclamantul și-a pierdut în totalitate pensia sa de invaliditate în timp ce 85% dintre beneficiarii de astfel de pensii au continuat să-și primească pensia.

Îmi este greu să urmăresc acest raționament deoarece, în opinia mea, faptul că doar 15% dintre beneficiari și-au pierdut întreaga pensie nu poate conduce în sine la concluzia că măsura era însoțită de o diferență nejustificată de tratament. Reclamantul și-a pierdut pensia deoarece handicapul său a fost evaluat din nou de către medic, care l-a considerat apt pentru a presta o muncă oarecare. Astfel, situația părții în cauză nu se poate compara cu aceea a celorlalți beneficiari de pensii de invaliditate a căror pierdere a capacității de muncă a fost evaluată ca fiind mai gravă și care au continuat, prin urmare, să-și primească pensia de invaliditate întreagă sau redusă.

Cu toate acestea, împărtășesc opinia majorității potrivit căreia punerea în practică a noilor reguli l-a afectat pe reclamant într-un mod atât de drastic încât a trebuit să suporte o povară excesivă ca urmare a modificărilor aduse sistemului de securitate socială. Este adevărat că activitatea sa cu normă întreagă îi asigura reclamantului un salariu și că acesta își menținea dreptul integral la pensia de invaliditate. Cu toate acestea, în urma evaluării medicale din 1997 a handicapului său, potrivit noilor reguli, reclamantul și-a pierdut imediat pensia pe care o primea de aproximativ douăzeci de ani. Ceea ce constituie, după mine, o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 este absența unei perioade de tranziție care să-i fi permis reclamantului să se adapteze noilor condiții.